

Državni izpitni center

M 2 2 1 2 0 2 1 4

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Lunedì, 13 giugno 2022

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Sašo Dolenc ♦ spletnem časopisu Kvarkadabra 	(na) spletu	
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ B		
	1	♦ Č		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ Zamislimo si		
	1	Po smislu, na primer, eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bralcem, ki jih zanima znanost/geologija/naravoslovje ♦ spletnim bralcem (Kvarkadabra) 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	Po smislu, na primer: <ul style="list-style-type: none"> ♦ o antropocenu kot novi (geološki) dobi 		
4.2	1	♦ v poljudnoznanstvenih		
4.3	1	♦ C		
4.4	1	Po smislu, na primer: <ul style="list-style-type: none"> ♦ raziskovanjem nastanka in razvoja Zemlje ter o zgradbi Zemlje 	veda o Zemlji/o spremembah na Zemlji skozi zgodovino,	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	Po smislu, na primer, <u>eden</u> od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Antropocen je nova geološka doba, katere značilnost je vpliv človekovih dejavnosti na stanje planeta. ◆ Antropocen je oznaka/ime za novo geološko dobo, ki se je začela v sedanjosti zaradi velikih sprememb, ki jih je na Zemlji povzročil človek. 		1 za pomensko in jezikovno pravilno poved
5.2	2	Po smislu, na primer, <u>eden</u> od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Biolog Eugene Stoermer je konec 20. stoletja novo dobo prvi tako poimenoval, nobelovec Paul Crutzen pa jo je v začetku 21. stoletja začel uporabljati za označevanje nove dobe. ◆ Eugene Stoermer je z besedo antropocen poimenoval vpliv človeških dejavnosti na globalno stanje Zemlje, Paul Crutzen pa jo je začel uporabljati. 		1 za pomensko ustreznost (obeh) povedi 1 za jezikovno pravilnost (obeh) povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
5.3	1	◆ B		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	Po smislu, na primer, <u>dva</u> od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ izbruh vulkanov ◆ padci kometov ◆ gibanje tektonskih plošč 		
	1	Po smislu, na primer, <u>štiri</u> od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ izpusti metana/ogljikovega dioksida ◆ izotop ogljika-14/plutonija-239 ◆ uporaba aluminija/umetnih gnojil/betona ◆ povečana količina dušika in fosforja ◆ dvig povprečne temperature površja Zemlje ◆ dvig gladine morij ◆ izumiranje bioloških vrst 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	Po smislu, na primer, <u>eden</u> od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zaradi spoznanja, da je tudi delovanje naravnega okolja Zemlje odvisno od delovanja ljudi. ◆ Ker človeštvo ni več samo opazovalec dogajanj na Zemlji, temveč tudi njihov soustvarjalec. 		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	Po smislu, na primer: ♦ Podobno, kot so nekoč uvedli pojem okolje, da so ga lahko začeli varovati, naj bi v sodobnosti uvedli pojem antropocen, da bomo prevzeli ustrezno odgovornost za dogajanje na Zemlji.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	Po smislu, na primer: ♦ Pojmovanje antropocena je povezano s spoznanjem, da človeštvo deluje kot geološka sila, zato se spreminja tudi odnos med naravnim in umetnim, saj narava ni več avtonomna, neodvisna od človeka.	Pojmovanje antropocena je povezano s spoznanjem, da človeštvo deluje kot geološka sila, zato delitev na naravni in človeški svet ni več primerna.	1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	Po smislu, na primer: ♦ (saj) moramo ljudje spremeniti odnos do planeta.		1 za pomensko in jezikovno ustrezno poved.
	1	♦ (sicer) bodo posledice človekovih dejavnosti uničile planet.		
	1	♦ (in) prevzeti odgovornost za življenje na planetu.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ Č		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	3	♦ Za potrebe poselitve, kmetijstva, živinoreje, transporta in pridobivanja energije smo preoblikovali že več kot polovico površja planeta.		3 za ustrezno podčrtane vse stavčne člene in njihove dele 2 za ustrezno podčrtane glavne stavčne člene 1 za tri pomanjkljivosti ali napake 0 za štiri ali več napak
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ NE		
4.2	2	♦ S/2 /S /S		2 za pravilno strukturo v celoti 1 za ustrezno število stavkov
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	Po smislu, na primer: ♦ Varujmo okolje.		1 za jezikovno in pravopisno ustrezno poved Možen je tudi drugačen besedni red. Končno ločilo je lahko klicaj.
	1	♦ Gospodarno ravnajmo z odpadki.		
	1	♦ Ne bodimo več nevtralni opazovalci dogajanj v okolju.		
	1	♦ Prevzemimo odgovornost za globalno dejavnost na planetu.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ <u>vpliv</u> človeka na okolje – človekov vpliv na okolje		1 za ustrezno podčrtano jedro besedne zveze in pretvorbo
	1	♦ <u>gladina</u> morja – morska gladina		
	1	♦ <u>ostanki</u> betona, plastike in aluminija – betonski, plastični in aluminijasti ostanki		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ <u>biije</u>		
	1	♦ <u>naravno/naturno</u>		
	1	♦ <u>nobeden</u>		
	1	♦ <u>antropocen/pleistocen/holocen</u>	Ustrezno katero koli poimenovanje geološke dobe.	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	4	♦ 3		0 napak = 4 1 napaka = 3 2 napaki = 2 3 napake = 1 4 in več napak = 0
		♦ 4		
		♦ 2		
		♦ 6		
		♦ 1		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ <u>označiti</u>	♦ <u>označen</u>	6 pravih rešitev = 3 5, 4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
	1	♦ <u>raz-/na-/z-</u> množiti (se)	♦ <u>množica/zmnožek/</u> <u>množenje</u>	
	1		♦ <u>izbran</u>	
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ sta se sproščala		
	1	♦ zaznavati		
10.2	2	Po smislu, na primer: ♦ Da, saj je čas trajanja dejanja neomejen.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	1	♦ Od takrat <u>so</u> izvedli še veliko drugih jedrskih poskusov, ki so pustili odtis po vsem planetu.		1 za jezikovno in pravopisno ustrezno poved
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	1	♦ (pred) dvesto petdesetimi (leti)		
	1	♦ 80.		
	1	♦ 100-krat		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	♦ v tretjem pomenu		
13.2	1	Po smislu, na primer: ♦ Beseda sfera je v tem pomenu slogovno zaznamovana, saj ima kvalifikator publicistično/publ.		
	1	♦ Po smislu, na primer: ♦ Beseda sfera je <u>izposojenka</u> , saj je <u>pravopisno</u> in <u>oblikovno poslovenjena</u> .		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ na planetu s planeta na planet		9 pravih rešitev = 3
	1	♦ v okolju iz okolja v okolje		8, 7, 6 pravih rešitev = 2
	1	♦ na ladji z ladje na ladjo	v ladji, iz ladje, v ladjo	5, 4, 3 pravilne rešitve = 1
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	Po smislu, na primer: ♦ vfikati se v tuje zadeve (4)		1 vsak pravilen zapis primera in ustrezen sklon
	1	♦ soočati se z resnico (6)		
	1	♦ razpravljati o težavah (5)		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	1	Po smislu, na primer: ♦ ustreza, saj je lastno ime planeta/zemljepisno lastno ime.		
	1	♦ ustrežno, saj označujejo slogovno zaznamovano besedno zvezo.		
	1	♦ ustreza, saj je to zemljepisno lastno ime.		
	1	♦ neustrezna, saj ne poimenuje prebivalca ali pripadnika naroda/ ni lastno ime.		
Skupaj	4			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

(Radio SLO 2, Frekvenca X, Eksperiment: Kaj sproža ugodje, Vrhunski koncert tišine in zbirke praznih listov, 16. oktober 2014)

Transkripcija besedila

Novinar: Smo v središču Ljubljane, z mano je dr. Sašo Dolenc. Sašo, zdravo!

Sašo: Zdravo!

Novinar: Že kar nekaj minut spremljava enega izmed uličnih glasbenikov. Za zdaj ni dobil ravno veliko denarja, ne.

Sašo: Zaenkrat še ne. Ampak mislim, da smo na dobri poti, da bo nabral več.

Novinar: No, najin ulični glasbenik ni kar nekaj, recimo priučeni kitarist. Igra nam vrhunski violinist simfoničnega orkestra RTV Slovenije Milko. Kakovost na ulici nima nujno nadpovprečnega učinka, ne?

Sašo: No, ja, zelo pomemben je kontekst, v katerem se vse skupaj dogaja. Ravno sva se pogovarjala. Tud sam je rekel, da ima velik izkušnji tudi z igranjem na ulci, po evropskih mestih, in pravi, da je ključno, kakšno je vreme, katera ura v dnevu je in katero lokacijo imaš v mestu, tko da. In obstajajo profesionalni glasbeniki, recimo v Parizu, ki se, preživljajo z igranjem na ulci, ampak, majo vse naštudiran, točno kdaj morjo bit kje, da zberejo dovolj denarja, da preživijo.

Novinar: No, ti si analiziral tud en zelo zanimiv ameriški eksperiment vrhunskega violinista Joshua Bella. Tam je šlo za nekaj drugega.

Sašo: V bistvu je šlo za bolj kot za eksperiment za prikaz tega, kolk je pomembna, pomemben kontekst, v katerem se nek umetniški dogodek ali pa nek predmet zgodi ali pa kamor postaviš predmet. Da ni stvar sama tok pomembna kot okolica, in to je lahko pač ali lokacija ali to, kar vemo o predmetu ali pa o dogodku ali pa zgodovina, ne.

Napovedovalka: IKS

Nekaj pred osmo uro zjutraj se je pri vhodu na postajo podzemne železnice ustavlil mlad moški in iz torbe potegnil violino. Postavil se je poleg smetnjaka ob rob male dvorane z razmeroma dobro akustiko in začel igrati. V naslednjih 43 minutah, ko je zaporedoma izvedel 6 zahtevnih violinskih skladb, se je mimo njega sprehodilo 1097 ljudi. Le malokdo izmed množice posameznikov, ki se jim je predvsem mudilo v službo, se je ustavlil in vsaj za trenutek prisluhnil glasbi. Nekateri so na hitro, ne da bi sploh postali predenj, vrgli le nekaj drobiža. Bi bil odziv mimoidočih morda kaj drugačen, če bi se zavedali, da zamujajo koncert enega najboljših violinistov na svetu, ki jim igra na 300 let staro več milijonov evrov vredno Stradivarijevo violino, vstopnice za njegove koncerte pa stanejo 100 dolarjev in več.

Novinar: Joshua Bell ni igral v pravem kontekstu. Prizorišče je bilo utesnjujoče, bila je jutranja prometna konica.

Milko: Težko, težko. Pa še, ne vem, po mojem ni fajn zgodaj zjutraj violino poslušat.

Novinar: Tako violinist simfonikov RTV Slovenije Milko. Zgodbo Joshua Bella pa je podrobno analiziral še en naš gost:

Bloom: I'm profesor ... Profesor psihologije na univerzi Yale in avtor knjige How Pleasure works, why we like that we like. Posebej za Frekvenco X razlaga ozadja našega ugodja ...

Napovedovalec: Primer violinista lepo ponazarja, kako naša pričakovanja in prepričanja vplivajo na to, kako nam bo nekaj všeč. Dokler so ljudje mislili, da na instrument igra slehernik in ne slavni violinist, v glasbi sploh niso uživali. Če bi vedeli, da gre za slavnega Joshua Bella, bi se ustavili in mu prisluhnili. Doživeli bi ga na povsem drugačen način. To je neke vrste dramatisirana ponazoritev tega, v kolikšni meri naša prepričanja in tisto, kar doživljamo, vplivajo na izkušnjo samo.

Novinar: Zakaj sta kontekst in zgodovina tako pomembna pri razumevanju, kako deluje naše ugodje?

Napovedovalec: Mislim, da zato, ker smo po naravi esencialisti. To pomeni, da kadar želimo naš svet osmisлити, tega ne počnemo samo na podlagi videza, okusa, vonja, ampak dejansko na podlagi našega prepričanja o tem, kakšne lastnosti bi ta stvar morala imeti. Ko z nekom komuniciramo, se nanj odzivamo na podlagi našega prepričanja o tem, kdo on ali ona je. Ko opazujemo nek predmet, se odzovemo na podlagi tistega, kar si mislimo o njegovi zgodovini. Esencializem močno vpliva na ugodje, ki ga doživljamo v umetnosti in drugih lepih stvareh.

Novinar: Milko, hvala.

Milko: Prosm.

Novinar: Kakšnih 20 minut si igral, ne?

Milko: Ja.

Novinar: Nabralo se je, zdaj bo gospa dodala še nekaj evrov, recimo 10 evrov. Si zadovoljen s tem izkupičkom?

Milko: To je okej glede na uro pa vreme.

Novinarka: IKS. V tokratni Frekvenci X smo se s kratkim eksperimentom z violinskim virtuosom prepričali, da je pri vrednotenju, kaj nam vzbuja ugodje, pomembno, kaj o nekem dogodku ali predmetu že vemo, kakšna sta okolica in kontekst, kako dogodek ali predmet vnaprej klasificiramo in označujemo. Še naprej vam želimo obilo ugodja.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	Po smislu, na primer: ♦ Tema je doživetje umetniškega ugodja/ugodja ob lepih stvarih/ugodja ob poslušanju poulične glasbe/ugodje in umetnost.	Delna rešitev: ♦ ulična glasba	popolnoma ustreznna rešitev = 2 delna rešitev = 1
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ DA		
	1	♦ NE		
	1	♦ NE		
	1	♦ DA		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	Po smislu, na primer, tri od: ♦ slaven violinist		
	1	♦ okoliščine – drage vstopnice, velike koncertne dvorane		
	1	♦ prepričanje, da je vrhunski/izjemen violinist		
		♦ poznavanje glasbe in prepoznavanje virtuoznosti		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	Po smislu, na primer: ♦ univerzitetni profesor (na ameriški univerzi)		
	1	♦ s psihologijo ugodja/raziskuje učinke ugodja		
	Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	Po smislu, na primer, <u>dve</u> od: ♦ ne, no (mašila)		
	1	♦ tud, ulci, majo, naštudiran (pogovorna oblika npr. nedoločnika, izpad kratkih samoglasnikov) ♦ fajjn, okej (pogovorni izrazi)		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ A		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	2	Po smislu, na primer, <u>ena</u> od: ♦ V oddaji se pojavlja glasba – zvok violine, saj v njej nastopa tudi violinist, ki igra na ulici. ♦ Slišati je šume z ulice, saj je del oddaje posnet na ulici.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	Po smislu, na primer, <u>ena</u> od: ♦ (Oddaja je zanimiva, saj) predstavi na nazoren in živ način psihološka spoznanja o tem, zakaj in kaj sproža v nas umetniško ugodje. ♦ (Oddaja je poučna, saj) nas seznanj z novimi znanstvenimi spoznanji o tem, da sprožajo umetniško ugodje največkrat okoliščine in pričrnanja.		Ena od trditev mora biti ustrezno utemeljena.
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljšje esejsko besedilo**

Vsebina

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A	do 3 Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z odraščanjem obeh pripovedovalk in njunim vstopanjem v svet odraslih.
B	do 6 Poznavanje snovi	Ustrezna predstavitev in oznaka obeh pripovedovalk in povzemanje njihovih zgodb v povezavi z njunimi družinami, prijatelji in družbenim okoljem, v katerem odraščata, ter navedba dogodka, ko se srečata.
C	do 3 Razlaga, oznaka, primerjava	Razlaga o tem, kdaj, zakaj in kako postaneta njuni intimni zgodbi družbeni ter razlaga, kako ju zaznamuje dogodek, ko se srečata.
Č	do 4 Ovrednotenje in opredelitev	Presoja o možnostih aktivnega poseganja mladih v spreminjanje sodobne družbe in aktualizacija naslova.
D	do 3 Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E	do 4 Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F	do 2 Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost*

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladijska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustreznost dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljšje esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljšje esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).